

Αθήνα, 22 Ιουλίου 2013

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
και Υγείας

Πρόσφατα τα προσωπικά δεδομένα των γονέων, παιδιών και επαγγελματιών υγείας που συμμετείχαν σε κατ' οίκον τοκετούς που έλαβαν χώρα στη Θεσσαλονίκη το 2009 έγιναν «βορρά» στην διάθεση φορέων και υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, όπως ο Σύλλογος Μαιών Μαιευτών Θεσσαλονίκης, ο Ι.Σ.Θ., το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Δ/ση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, Δ/ση Υγειονομικής Υγιεινής & Υγιεινής Περιβάλλοντος, Γραφείο Υπουργού, Γραφείο Υφυπουργού, Γραφείο Γενικού Γραμματέα Υγείας), του Σ.Ε.Υ.Υ.Π. και του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, ενώ το Σ.Ε.Υ.Υ.Π. (Περιφερειακό Γραφείο Μακεδονίας – Θράκης) διενέργησε Έλεγχο με όλα αυτά τα στοιχεία, αλλά και με άλλα που συγκέντρωσε (χωρίς να ενημερώσει τους ελεγχόμενους ότι ελέγχονται), σχετικά με τη «νομιμότητα τήρησης της διαδικασίας διαχείρισης των ΕΙΑ που παράγονται κατά τη διενέργεια τοκετού στο σπίτι».

Στη συνέχεια, όλοι οι γονείς που γέννησαν στο σπίτι τους στη Θεσσαλονίκη κατά την «ελεγχόμενη» από το Σ.Ε.Υ.Υ.Π. περίοδο του 2009 βρίσκονται κατηγορούμενοι για «ρύπανση περιβάλλοντος» επειδή μετά την γέννα δεν παρέδωσαν ως «απόβλητο» το βιολογικό υλικό του πλακούντα της λεχώνας σε ιδιωτικές εταιρίες «διαχείρισης αποβλήτων» (οι οποίες είναι πιθανότατο ότι δεν ελέγχονται επαρκώς στην πράξη), αλλά προτίμησαν να το διαχειρισθούν οι ίδιες οι μητέρες με σεβασμό στη σημειολογία του ως ένωσης μητέρας – παιδιού.

Παρατηρήθηκε δε πρόσφατα το φαινόμενο δημόσιοι φορείς να συμβουλεύουν τις «ενδιαφερόμενες για κατ' οίκον τοκετό μέλλουσες μητέρες» σχετικά με την «νομιμότητα της διαδικασίας του τοκετού» και των συναφών με αυτήν πράξεων, όπως η παράδοση του πλακούντα μετά τη γέννα επί πληρωμή σε εταιρίες διαχείρισης επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων μολυσματικού χαρακτήρα (ΕΙΑ-MX), προκειμένου να μη βρεθούν από τη γέννα... στο δικαστήριο.

Το Σ.Ε.Υ.Υ.Π. έφθασε στο σημείο να προτείνει να παραδίδεται το τιμολόγιο – απόδειξη της εταιρίας διαχείρισης ΙΑ-MX στο Ληξιαρχείο, προκειμένου να καθίσταται εφικτή η δήλωση του ληξιαρχικού γεγονότος της γέννησης, αν αυτή έχει λάβει χώρα εξωνοσοκομειακά. Τούτο δε, παρότι διαπίστωσε ότι μόνο 21 τέτοιοι τοκετοί είχαν λάβει χώρα την ελεγχόμενη περίοδο και άρα τα φερόμενα ως μολυσματικά απόβλητα είχαν αμελητέα ποσότητα.

Από την άλλη μεριά, δεν είναι καθόλου σίγουρο ότι οι εταιρίες διαχείρισης ΕΙΑ-MX αυτές υπόκεινται σε επαρκή έλεγχο για τον τρόπο διαχείρισης των πλακούντων μετά την παράδοσή τους, κάτι που μολονότι δεν δείχνει να απασχολεί στην περίπτωση των συνηθισμένων (ογκωδέστατων και συχνά πράγματι επικίνδυνων) ιατρικών αποβλήτων που παράγουν οι ιατρικές μονάδες, εγείρει σοβαρές ανησυχίες

στην περίπτωση που το προς υποχρεωτική παράδοση «απόβλητο» είναι ιδιαίτερα ακριβό στην μαύρη αγορά για δημιουργία καλλυντικών, αλλά και πρόσφορο να υποστηρίξει ανεπίσημες ιατρικές έρευνες, κάτι που θέτει και «πύρινα» ζητήματα βιοηθικής.

Αυτό που η Πολιτεία χαρακτηρίζει ως «μολυσματικό απόβλητο» οι ίδιες οι γυναίκες συχνά το αντιλαμβάνονται ως «το λίκνο της ζωής», το οποίο συντήρησε το έμβρυο, ως κοινό όργανο των σωμάτων μάνας-παιδιού. Για κάποιες είναι όργανο «ιερό» και για άλλες είναι «φάρμακο», το οποίο, μετά επεξεργασία που υφίσταται, καταναλώνεται σε κάψουλες για 40 ημέρες μετά τον τοκετό και βοηθά το θηλασμό, την αποφυγή της επιλόχειας κατάθλιψης κ.ά. Άλλες θεωρούν σημαντικό να τεθεί βαθιά στο χώμα και να τοποθετηθεί ένα δένδρο από πάνω του, σε σημειολογική ένδειξη της σύνδεσης μάνας – παιδιού. Είναι σαφές ότι η μεταχείρισή του ως αποβλήτου, και μάλιστα «μολυσματικού και επικίνδυνου» και υποχρεωτικά παραδοτέου, θίγει καίρια την έκφραση των πεποιθήσεων, των θρησκευτικών αντιλήψεων, ακόμα και της ίδιας της αίσθησης αξιοπρέπειας και αυτοδιαχείρισης πολλών γυναικών. Στην αντίληψή τους, αν η Πολιτεία θεωρεί τον πλακούντα τους μολυσματικό, τότε το αυτό θα έπρεπε να θεωρεί για τις ίδιες και τα παιδιά τους. Η άρνηση παράδοσής του μετατρέπει αυτές τις γυναίκες από περήφανες μάνες των παιδιών τους και ανθρώπους συνεπείς προς τις πεποιθήσεις τους σε κατηγορούμενες του κοινού ποινικού δικαίου!

Οι γυναίκες τρομοκρατούνται από τις ποινικές διώξεις, τις αναφορές για «προϋποθέσεις νομιμότητας» ενός τοκετού και πράξεων που πρέπει να λάβουν χώρα σχετικά με αυτόν και διαμαρτύρονται μαζικά ως προς τον νομοθετικό εξαναγκασμό τους να παραδώσουν, και μάλιστα πληρώνοντας, ένα μέρος του σώματός τους σε ιδιωτικές εταιρίες. **Παράλληλα, αναρωτιούνται αν θα βρεθούν ποινικά και διοικητικά υπόλογες για απόβλητα όπως τα μαντήλια με τα οποία εκκενώνουν τη μύτη τους ή όπου τοποθετούνται οι αποχρέμψεις τους, δεδομένου ότι η κείμενη νομοθεσία δεν προσδιορίζει ως προς την ποσότητα και το είδος των παραγόμενων Ιατρικών Αποβλήτων Μολυσματικού Χαρακτήρα, παρά μόνο θεωρεί ως υποχρεωτικά παραδοτέο ΕΙΑ-MX σε αδειοδοτημένες εταιρίες διαχείρισης «κάθε υλικό που έρχεται σε επαφή με τα υγρά και το αίμα του ανθρώπινου σώματος».**

Σημειώνεται ότι οι γυναίκες που επιλέγουν να γεννήσουν στο σπίτι τους παρακολουθούνται συνήθως τακτικά κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης τους, και προβαίνουν στις αναγκαίες ιατρικές εξετάσεις, δεν πάσχουν δε από λοιμώδη και μεταδιδόμενα νοσήματα.

Κατόπιν των ανωτέρω

Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί.

1. Με ποιους ειδικότερα τρόπους εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου διασφαλίζεται η καταστροφή του πλακούντα από τις αδειοδοτημένες ιδιωτικές εταιρίες διαχείρισης, ώστε να μην είναι δυνατή η περαιτέρω αξιοποίηση του ιδιαίτερα πολύτιμου αυτού βιολογικού υλικού προς διάθεση στη μαύρη αγορά έναντι αδρύ τιμήματος (βιομηχανία καλλυντικών, ιατρικές έρευνες); Πώς ακριβώς εποπτεύονται οι εταιρίες διαχείρισης ιατρικών αποβλήτων στις καθημερινές δραστηριότητές τους και με ποια κριτήρια αδειοδοτούνται και ανανεώνουν τις πιστοποιήσεις τους;
2. Προτίθεται το Υπουργείο να εκδώσει εγκύκλιο, όπου θα διευκρινίζεται ότι οι γυναίκες που το επιλέγουν μπορούν να διαχειρίζονται οι ίδιες τον πλακούντα

MAPIA TIANNAKAKH
H EPOTIΣA BOYAEYTHZ

- τους σύμφωνα με τις ιδιαιτερές παραδόσεις και τις προτιμήσεις τους, σε ευθυγράμμιση με τα άρθρα 9 και 3 της ΕΣΔΑ, έτσι με κάποιες διατυπώσεις;
3. Προτίθεται το Υπουργείο να προβεί σε διεκκρίσεις σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας για την διαχείριση των υλικών που παράγονται κατά συνήθεια σε κάθε Ελληνικό σπίτι και έρχονται σε επαφή με υγρό του σώματος ή/και αίμα, όπως σερβιέτες περφόρ, χαρτομάντηλα με απορρυσμείς κλπ. ώστε να μην κινδυνεύει εν δυνάμει κάθε πολίτης να βρεθεί αντιμέτωπος με ποινικές και διοικητικές κυρώσεις;
4. Ποιο το ύψος των προστίμων που καταβάλλει το Ελληνικό Κράτος ετησίως για την μη σύννομη διαχείριση των αποβλήτων από νοσοκομεία και κλινικές;
5. Έχει κάνει ποτέ έρευνα το Σ.Ε.Υ.Υ.Π. για την διαχείριση ιατρικών αποβλήτων από τους «μεγάλους πυκνούς», τα νοσοκομεία και κλινικές; Ποιες οι πειθαρχικές και ποινικές διαδικασίες εναντίον των «μεγάλων πυκνών», φορέων και οργάνων που εμπίπτουν στην ελεγκτική αρμοδιότητα του Σ.Ε.Υ.Υ.Π., που οδηγούν τη χώρα σε καταδικές και τους φορολογούμενους σε καταβολές;
6. Μπορεί ο έλεγχος του Σ.Ε.Υ.Υ.Π. να εκτείνεται σε θέματα που δεν αφορούν άμεσα στην παροχή υπηρεσιών υγείας στο κοινό, όπως π.χ. η τήρηση πολεοδομικών, περιβαλλοντικών, φορολογικών κλπ διατάξεων σε ιδιωτικούς χώρους, όπως ο τοκετός και οίκον, ή περιορίζεται θεσμικά σε ζητήματα που αφορούν αστηρά και μόνο την παροχή υπηρεσιών υγείας –
7. Δεδομένου ότι στην σχετική Έκθεση Ελέγχου του Σ.Ε.Υ.Υ.Π. προτείνεται (ΣΕΑ.12): «Η Διεύθυνση Υγείας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Θεσσαλονίκης να ζητήσει από τα ληξιαρχεία του Νομού να αποστέλλονται οι ληξιαρχικές πράξεις και οι αντίστοιχες δηλώσεις γέννησης των και οίκον τοκετών, ώστε να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος της τήρησης της νομοθεσίας σχετικά με τη διαχείριση των παραγόμενων ΕΙΑ-MX», ερωτάμε αν η Διεύθυνση Υγείας της ΝΑΘ εξακολουθήσε έκτοτε να συλλέγει τις δηλώσεις γέννησης παιδιών που γεννήθηκαν και οίκον τοκετός και, αν ναι, με ποιο τρόπο ενημερώθηκαν τα υποκείμενα των δεδομένων;